

Hemma i världen

En blogg om integration och kulturmöten

Alessia Spedito, Linnea Österman, Isa Ulvebring

Om oss

Hej och välkomna till vår blogg! Vi är tre studenter som läser kandidatprogrammet Språk, litteratur och medier på Linköpings universitet. Bloggen är ett projekt inom kursen "Att publicera i den medierade offentligheten".



Hemma i världen

Sociala medier

[Instagram](#)

[TikTok](#)

[Facebook](#)

Detta är en återpublicering av bloggen [Hemma i världen](#).

Ett projektarbete i kursen *Att publicera i den medierade offentligheten* vt 2023 som publicerats av

Linköping University Electronic Press i serien: [Linköping Electronic Press Workshop and Conference Collection](#), Nummer 30

ISSN: 2003-6523

© Författarna. Denna publikation är licensierad under en [Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell Licens](#).

Integration kräver både goda strukturer och vardagliga möten

Faktatext



Figur 1: Andrea Piacquadio, hämtad från Pexels.

Samhällen har alltid haft problem med segregation där uppdelningarna främst grundar sig utefter socioekonomisk status, demografi eller etnisk bakgrund. Sverige har med åren blivit mer mångkulturellt och de samhälleliga klyftorna grundar sig mer och mer på etnicitet.

Okunskap om de nya kulturerna kan skapa rädsla hos personer som i sin tur stärker segregationen. Samtidigt finns det studier som visar att Sverige är ett av de europeiska länderna som faktiskt har de bästa förutsättningarna för en lyckad integration. Bortsett från goda strukturella förutsättningar så är det de vardagliga mötena som visar sig vara en bra utgångspunkt för en lyckad integration, både på individnivå men även strukturellt. Den här bloggen utforskar vad kulturmöten betyder för personer som är nya till den svenska kulturen och hur viktiga det är med vardagliga möten för gynnad integration.

Förutsättningar och deltagande i civilsamhället

En studie genomförd vid Malmö universitet visar på att "Sverige har de bästa förutsättningarna för att ta emot flyktingar och viktiga bestämmelser på plats." För att dessa förutsättningar ska ha möjlighet att brukas är det mötesplatserna mellan människor och civilsamhället som kommer bidra till den lyckade integrationen och är väsentlig för att minska den påtagliga segregationen. Forskningsprojektet NIEM - National Integration Evaluation Mechanism - som finansieras av EU, har analyserat den integrationspolitik som förs i 14 av de europeiska länderna. Det som undersökts är mottagandet av nyanlända och de insatser som utträttats för en lyckad integration såsom frågor angående bostäder, hälsa, skola, språkundervisning samt arbetsmarknad. Sayaka Osanami Törngren,

projektledare för den svenska delen av NIEM-projektet, menar att det svenska samhället är väldigt segregerat, främst när det gäller etnicitet och kulturell bakgrund. Men hon lyfter också att alla Sveriges invånare har lika rättigheter då den svenska politiken inte diskriminerar med anledning av land, kön eller flyktingstatus. Hon förmodar dock att Sveriges framskjutna placering i undersökningen kan komma att bli mindre positiv framöver på grund av åtstramningar i migrationspolitiken.

En viktig insikt med studien är att den endast möter förutsättningarna för integration, inte hur lyckad integrationen faktiskt är. På grund av detta har de svenska forskarna, i en egen studie, valt att undersöka deltagandet i civilsamhället. De undersöker vad de kallar för glappet som finns i förhållande till bestämmelser och utfall, det vill säga "hur mycket flyktingar deltar i aktiviteter i civilsamhället, i vilken grad de träffar andra flyktingar, personer med andra invandrarbakgrund eller svenskar." Utgångspunkten är att om Sveriges goda förutsättningar ska kunna realiseras dvs. bidra till lyckad integration och minska den påtagliga segregationen - så måste det skapas mötesplatser mellan människor som är i behov av att integreras och civilsamhället. Därför räcker det inte bara med regler och stöd, det måste finnas mötesplatser som ger känslan av tillhörighet och skapar ett sammanhang för personer där de till exempel kan prata eller utöva ett intresse.

Initiativ för att gynna integrationen

För flyktingar som kommer från olika bakgrunder och ursprung är deltagandet i civilsamhället och andra mötesplatser enormt viktigt för att deras känsla av solidaritet och tillhörighet. Därför är sammanhang, främst sociala, av stor betydelse för nyanlända. I och med den problematiken som Sverige möter med segregation har det skapats ett flertal initiativ angående språkinläring, men även sociala mötesplatser för att motverka den okunskap samt de kulturella klyftor som finns i samhället. För främjandet av integrationen i form av möten och aktiviteter är organisationer som Kompis Sverige väldigt framgångsrika. Läs mer om Kompis Sverige [här](#).

I ett forskningsprojekt - Vän i Umeå - vid Umeå universitet undersökte man vad som händer när nyanlända och etablerade svenskar möts och vilka hinder som kan stå i vägen för skapandet av en personligare och djupare relation. Alla de som intervjuades sade att mötena öppnade upp för viktiga och långvariga vänskaper. De skapade också en djupare förståelse för samhället i det nya landet, dess kultur och språk. Olikheter kan dock leda till att personer endast inleder ytlig bekantskap och trots de goda erfarenheterna upptäcktes det även svårigheter. "Språkförbistring, skillnader i personligheter och livsvillkor kan göra det svårt att bli mer än ytligt bekanta", säger Johan Örestig. Utifrån dessa dras slutsatsen att projekt som detta kan vara viktiga och betydelsefulla för den enskilda deltagaren, men att de på egen hand inte kan åstadkomma integration. Det ideella engagemanget för att skapa mötesplatser måste därför kombineras med en övergripande ekonomisk-politisk strategi för att på så sätt minska ekonomiska och sociala skillnader mellan grupper, säger forskaren Hanna Bäckström Olofsson.

Våga vara vän!

Sverige har goda förutsättningar för att uppnå en lyckad integration, men för att en nyanländ ska känna tillhörighet och delaktighet i det svenska samhället krävs även möten med svenskar. Både forskningsstudier och ideella organisationer tyder på att vänskapsband kan vara avgörande för att nyanlända ska känna sig hemma i ett främmande land. Är du nyfiken på hur det känns att vara nyanländ och vilka utmaningar det innebär? [Här](#) kan du läsa om hur det var för Alessia när hon kom till Sverige. Sociala kontakter skapar känslan av samhörighet och underlättar den sociala integrationen, vilket är en stor del av att minska den etniska segregationen. Orättvisor och olikheter kommer alltid att finnas, men genom att bli språkvän eller bidra i de sociala mötena mellan

etablerade svenskar och nyanlända kan vi komma ett steg närmare en lyckad integration. Hemma i världen hoppas kunna bidra till det arbetet!

Läs vidare om:

[Mätning av integrationspolitiken i Sverige - resultat från National Integration Evaluation Mechanism](#)

[Malmö universitet undersökning om civilsamhället och dess avgörande för lyckad integration.](#)

[Vänskapens betydelse för integrationen - Fronesis nr 70-71.](#)

Isa Ulvebring

Att råka göra integration – intervju med Kompis Sverige

Intervju

Det var kompisarna Pega Afsharian och Natassia Fry som tillsammans grundade Kompis Sverige 2013 och i vår så firar de tioårsjubileum. Det är en ideell förening vars mål är att skapa möten mellan etablerade och nya svenskar. På sikt så hoppas man kunna bidra till den sociala integrationen genom anordnade aktiviteter och kompismatchningar. Vi träffade Elina Blomberg som är projektledare på Kompis Sverige och ansvarig för de sociala aktiviteterna.



Figur 2: Elina Blomberg, Kompis Sverige

Föreningen är fött ur ett tidigare kompismatchnings-projekt som Röda Korset och Stockholms stad stod bakom.

- När de pengarna tog slut så blev det ett tomrum där allt vi hade lärt oss bara försvann. Problemet hade inte försvunnit bara för att projektpengarna hade tagit slut. Nya och etablerade svenskar möter inte varandra naturligt och det är därför som vi behövs, berättar Elina.

Man ansåg att det måste ske en förändring på både gräsrotsnivå och på den strukturella nivån för att kunna bekämpa segregationen. Praktiskt så jobbar man med kompismatchningar mellan nya och etablerade svenskar samt anordnar aktiviteter tillsammans med lokala samarbetspartners. Syftet är att skapa relationsbyggande möten som leder till en tillit mellan både individer och samhället i stort.

Verksamheten förändrades under pandemin

Kompis Sverige är baserade i Stockholm och de flesta aktiviteterna har huvudsakligen ägt rum i de större städerna. Men detta förändrades efter intåget av Covid-19.

-Tidigare så var vi ganska Stockholmsbaserade men under pandemin så fick vi snabbt lära oss att bli digitala. Det gav oss också en möjlighet att öka vår räckvidd på ett annat sätt, förklarar Elina.

Det var svårare att jobba med möten när man faktiskt inte fick mötas fysiskt. Så då började man även ses online och fick då en möjlighet att finnas i Arvidsjaur likväl som i Ystad. Idag anordnas aktiviteter både fysiskt och digitalt runt om i landet.

Allt från musikalerna till ishockeymatcher

Aktiviteterna som anordnas är många och vitt skilda. Det kan vara allt från att lyssna på klassisk musik i Uppsala till ett teaterbesök i Boden. I Linköping så har man besökt hockeymatcher och sett på genrepet av Melodifestivalen. Elina berättar att hon fotograferar mycket under aktiviteterna för sedan kunna publicera bilderna på sociala medier som ett tack till de aktörer som är med och sponsrar med gratisbiljetter. Mycket av hennes jobb består av att locka nationella samarbetspartners.

-Vi märker att föreningslivet i Sverige är väldigt homogent och de har ett stort problem att nå nya svenskar så där blir det en win-win när vi kan hjälpa dem att jobba med mångfald, berättar Elina.

Nya svenskar är ofta nyfikna på föreningslivet men är osäkra på hur de ska gå till väga. Kompis Sverige jobbar därför mycket med brobyggande för att introducera föreningar och deltagare för varandra. På så sätt så sker integrationen mer naturligt och organiskt.



Figur 3: Mark Angelo Sampan

Förväntningar är viktiga vid en kompismatchning

Kompis Sverige anordnar inte bara aktiviteter utan man genomför även kompismatchningar mellan etablerade och nya svenskar. Man fyller i en profil där man beskriver sig själv och sin vardag. Sedan så beskriver man sin familjesituation, sysselsättning, ålder, kön, vart man bor och kanske viktigast av allt–sina fritidsintressen.

Matchningarna baseras på vad som är skrivet i profilen men även om en match kan se bra ut på papper så behöver det inte alltid stämma i verkligheten. Bara för att man delar samma intressen så behöver det inte flyga gnistor om vänskapen. Andra problem som kan uppstå handlar ofta om att det inte finns någon tid att ses eller att det uppstår en osäkerhet inför vad vänskapen ska innebära. – Det är viktigt att båda delar samma förväntningar på relationen, förklarar Elina.

En lyckad aktivitet behöver inte vara avancerad

Det är många år av envist arbete som har möjliggjort lyckade aktiviteter. Elina berättar att receptet består av tillgänglighet, en känsla av trygghet och att alltid ha en kontaktperson på plats. Man ska helt enkelt inte krångla till det för mycket. Vi frågade Elina om hennes bästa tips för hur man skapar förutsättningar för lyckade möten.

-Det är jätteviktigt att bygga förtroende som förening och jag tror att det är därför som det har gått så himla bra för oss. Vi jobbar hårt med att folk ska komma, det är mycket sms:ande och ringande. Ibland så blir man galen på att folk inte svarar. Men det är ändå värt det för att då dyker folk upp vilket leder till en bra upplevelse för de flesta.

Det ska alltså inte vara för avancerat. Tre nätters övernattnings med tält och frysmat kan man gott stryka enligt Elina. Det är bättre att först skala av och förenkla. Man kan alltid skala på det i efterhand om man vill. Det är så man gör för att nå ut till den breda massan.

-Om man arrangerar event som "mångfaldsdagar" så finns risken att det blir en dålig uppslutning med deltagare då det är för specifikt. Det är bättre om man utgår från en existerande aktivitet och sedan bjuder in folk till den.

Kulturmöten är givande för både individen och samhället

På en individnivå så betyder kulturmöten mycket. Elina berättar om en man från Egypten som efter att ha följt med Kompis Sverige på en musikal vågat köpa en egen biljett efteråt. En dörr som han hade upplevt som stängd hade nu öppnats. Det är inte den enda solskenshistorien. En tjej som kommit från Ukraina till Göteborg hade deltagit på aktiviteter och berättade sedan för Elina att hon känner sig tryggare efteråt. Nu upplever hon att hon har tillgång till hela Göteborg. Därför så vill hon nu själv bli volontär så att hon kan hjälpa andra nya svenskar. Hon vet själv hur svårt det kan vara att skapa en vardag i sitt nya land.

-Jag brukar säga att vi anordnar mötena för att "råka" göra integration. De tror att de bara är på konsert och har kul men det blir integration på grund av att man kommer in i rum som tidigare har upplevts som stängda och segregerade, berättar Elina.

Segregationen är väldigt fysisk. Etablerade svenskar åker sällan ut till områden där majoriteten av boende är utlandsfödda och rör sig sällan utanför sin etablerade krets. Nya svenskar är ofta mer sökande och har en önskan om att hitta sin plats i Sverige. Elina ser att i de flesta städer där de jobbar så rör sig folk enbart i sina färdiga kretsar samtidigt som man känner sig otrygg i andra områden. Hon menar att det blir farligt när cirklarna aldrig möts då vi riskerar att skapa idéer och fördomar om varandra som inte stämmer. Målet är att skapa en känsla av att hela staden och landet är tillgängligt – både för nya och etablerade svenskar.

Tips till den som vill anordna egna kulturmöten

Det behöver inte vara särskilt komplicerat att anordna egna aktiviteter. Elina berättar att det absolut enklaste sättet är att bjuda in till redan existerande aktiviteter. Det kan vara klokt att kontakta den lokala SFI-skolan eller språkcaféer för marknadsföring. Aktiviteten ska även gärna vara gratis så att den passar allas ekonomi. Då är det extra viktigt att man hittar aktörer som är villiga att sponsra.

-Om man ordnar en seriös och lyckad aktivitet så kan man sedan skicka bilder till arrangörerna i efterhand. Det brukar alltid uppskattas. Förklara att de också är i behov av mångfald. Konserthusen är till exempel väldigt homogena i sin publik. Vi gör dem en lika stor tjänst som de gör våra deltagare genom att hjälpa oss att arrangera aktiviteter, förklarar Elina. Sammanfattningsvis så bör mötena genomsyras av tillgänglighet, stabilitet och pålitlighet.

Är du intresserad av att bli kompis? Eller vill du hålla dig uppdaterad om kommande aktiviteter? Läs mer hos [Kompis Sverige!](#)

Linnea Österman

Åh, jag är så full! – en inblick i min integrationsprocess

Krönika

Det var den 29:e juli 2015 som jag flyttade till Sverige från Italien. Avsikten med flytten var att ta ett sabbatsår tillsammans med en kompis så att vi skulle få lite livserfarenheter från att jobba och bo utomlands innan vi skulle flytta tillbaka och börja läsa på universitetet. Så blev det för min kompis i alla fall, medan jag fastnade här. Anledningen till det var att jag lyckades få några kopplingar till Sverige som inte bara var jobbet, delvis tack vare volleyboll och delvis för att jag träffade en svensk kille som jag blev kär i.

Liksom många andra invandrare fick jag möta många utmaningar i integrationsprocessen, till exempel den mycket irriterande gåtan av hur man kan få ett personnummer. Arbetsgivaren vill ha ditt personnummer innan du kan skriva på ett kontrakt, men utan ett jobbkontrakt är det nästan omöjligt att kunna få ett personnummer. Det blev flera veckor av fram och tillbaka mellan mig, arbetsgivaren och Skatteverket, men till sist löste det sig tack vare hjälp från en etablerad svensk kvinna från jobbet som följde med till Skatteverket och lyckades reda ut problemet. Fråga mig inte hur, för det vet jag fortfarande inte. Eftersom jag inte kunde prata svenska än förstod jag ingenting av konversationen.

En annan utmaning var att lära sig språket såklart. Även om jag läste SFI (svenska för invandrare) så var det viktigaste för min inlärning att prata med svenskar. På mitt jobb var vi mest invandrare och då vågade jag prata lite mer svenska eftersom ingen kunde prata perfekt svenska och det var inte så pinsamt om man sa något fel. Men efter ett tag kände jag att jag bara lärde mig svenska på fel sätt och ingen rättade någon och därför visste jag inte ens vad som var rätt eller fel. Därför var det viktigt att komma i kontakt med svenskar och våga prata med dem och hoppas på att de skulle rätta mig om jag sa något fel. Jag kommer aldrig glömma en dag när jag åt lunch med mina kollegor och sa: "Åh, jag är så full!", och en svensk kollega sa på ett skämtsamt sätt: "Jaså, dricker du på jobbet?" och när han såg att jag var lite förvirrad sa han: "Du kanske menar att du är mätt?". Jag kan säga att det har funnits många sådana pinsamma och lärorika stunder de sju år jag har varit i Sverige och det kommer säkert att bli fler i framtiden. Men det här är enda vägen framåt för att kunna utveckla min språkförmåga och det hade inte kunnat hända om jag inte vågade prata svenska med svenskar.

Ett annat sätt jag förbättrade min svenska på och min förståelse av svensk kultur var genom att spela volleyboll. I laget fick jag lära känna flera svenska personer och under våra långa bortamatcher och lagfester kunde vi prata om allt möjligt och så började jag lära mig mycket om svensk kultur också. Jag har haft tur med att personerna jag träffade alltid var benägna att dela med sig av kännedom om sin kultur, sitt språk och sina seder, vilket gjorde det lättare för mig att delta i deras sociala aktiviteter och högtidsfiranden.

På senare tid har studentlivet på universitetet också gett mig möjlighet att utveckla min svenska och så har jag deltagit i klassiska universitetsaktiviteter som nollningar, sittningar och varit med i ett fadderi. Det har bidragit till min integration bland svenska studenter och i allmänhet har jag nu många gemensamma livserfarenheter med svenskar. Mina livserfarenheter och barndom var dock ganska annorlunda än mina klasskamraters så att om jag umgicks med en grupp människor och de pratade om sina liv innan universitetet kände jag att jag inte kunde relatera till dem och då hände det att jag satt tyst istället. Det gjorde det svårare att skaffa vänner. Men nu när jag har bott här i några



Figur 4: Alessia Spedito

år blir det lättare och lättare att bygga relationer eftersom jag har upplevt mycket av svensk kultur och jag kan nu relatera till vissa situationer.

Så till er som är nyanlända i Sverige säger jag: våga prata med svenskar om ni har möjlighet även om ni känner att era språkförmågor inte räcker till. Ni kommer att lära er mycket ändå och utveckla ert ordförråd. Försök att engagera er i någon idrott eller delta i ett evenemang i skolan eller på jobbet även om ni känner er som en fisk på torra land. Att prata med och umgås med svenskar är den lättaste vägen för att kunna integrera sig i samhället. Det gäller bara att våga!

Och till de svenska läsarna säger jag: om ni ser en utlänning på jobbet eller i er klass som är tyst och håller sig för sig själv, våga prata med hen och kanske försök att bjuda in hen i gruppens samtal. Om de är lite blyga och inte vill inkräkta kommer de inte att starta en konversation med er, men de kommer att uppskatta er ansträngning att försöka inkludera dem. Och vem vet, kanske lär ni er något själva och med lite tur så får ni ett gott skratt när de berättar att de är fulla på jobbet!

Om ni vill läsa vidare om hur ni kan engagera er i kulturmöten kan ni läsa [vår intervju](#) med Kompis Sverige.

Alessia Spedito